

**FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCHES:
CONTEMPORARY SCIENTIFIC AND PRACTICAL
SOLUTIONS AND APPROACHES.**

INTERDISCIPLINARY PROSPECTS

Edited by: A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
СУЧАСНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ
РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ.**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

За редакцією: А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомя

June 27, 2019

Banska Bystrica

Baku

Uzhhorod

Kryvyi Rih

Kherson

27 червня 2019

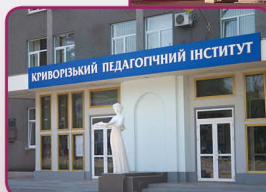
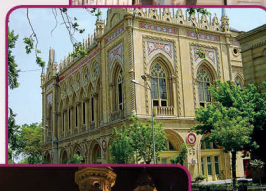
Банська Бистриця

Баку

Ужгород

Кривий Ріг

Херсон

Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia)
Azerbaijan National Academy of Sciences
Institute of Philosophy (Azerbaijan)
Uzhhorod National University
Kherson Faculty of the Odesa
State University of Internal Affairs
Kryvyj Rih State Pedagogical University

Академія мистецтв у Банській Бистриці
(Словаччина)
Національна Академія Наук Азербайджана
Інститут філософії (Азербайджан)
Ужгородський національний університет
Херсонський факультет Одеського державного
університету внутрішніх справ
Криворізький державний педагогічний
університет

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCHES: CONTEMPORARY SCIENTIFIC AND PRACTICAL SOLUTIONS AND APPROACHES.

INTERDISCIPLINARY PROSPECTS

Edited by:

A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ НАУКОВО- ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

За редакцією:

А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомря

Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih
June 27, 2019
Posvit, 2019

Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг
27 червня 2019
Посвіт, 2019

*Recommended by the Rector of the Academy of Arts in Banska Bystrica
(the Protocol № 6, June, 24, 2019)*

*Recommended by the Academic Council of the
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Azerbaijan
(the Protocol № 6, June, 20, 2019)*

UDC 001.89(477+479.24)(08):005.745
F 94

Fundamental And Applied Researches: Contemporary Scientific and practical Solutions and Approaches. Interdisciplinary Prospects / [Editors: A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomyrya]. – Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih: Posvit, 2019. – 372 p.

ISBN 978-617-7401-47-5

In the collection the articles of the participants of the IV International Scientific-practical conference «Fundamental And Applied Researches: Contemporary Scientific-Practical Solutions and Approaches. Interdisciplinary Prospects» are published. In the materials of the collection questions of philosophy, pedagogy, psychology, sociology, history, culturology, art studies, philology, literary criticism, physical training and rehabilitation, biology, ecology, environmental protection, tourism study, local lore studies, political science, juridical, economic and natural sciences are elucidated.

The edition is addressed to scholars, lecturers and students of higher educational institutions.

The editorial board:

Boichuk V. – the teacher of social pedagogy of the highest qualification category of the VNKZ «Bilgorod-Dnistrovsky Pedagogical College» of the Odessa region (Ukraine); **Davydov P.** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (Ukraine); **Dushniy A.** – Ph.D. in Education, Associate Professor, Correspondent Member of the International Academy of Sciences of Pedagogical Education (Ukraine); **Didi V.** – PaedDr. MgA. et Mgr., Professor, Rector of the Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Halunko V.** – Doctor of Law, Professor (Ukraine); **Ilnytskyi V.** – Doctor of History, Professor (Ukraine); **Kuzmenko Yu.** – Doctor of Pedagogical sciences, Professor (Ukraine); **Makhmudov M.** – Doctor of Philosophy, Leading Researcher of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Mamedzade I.** – Doctor of Philosophy, Professor of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Mustafayev A.** – Doctor of Philosophy, Professor of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Strenacikova M.** – doc. CSc., PhD., Associate Professor of the Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Strenacikova M.** – PaedDr., Bc., PhD., Lecturer Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Tagiyev A.** – Leading Researcher of Institute of Philosophy of NAS (Azerbaijan); **Zymomyrya I.** – Doctor of Philology, Professor (Ukraine).

Reviewers:

Borysov V. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Methods of Training at the «Khortytsya National Educational and Rehabilitation Academy» of Zaporizhzhia Oblast Council (Ukraine);

Buniydzade T. – Academician, Full Member of the National Academy of Sciences of Azerbaijan.

© Academy of Arts in Banska Bystrica, 2019
© National Academy of Sciences of Azerbaijan, 2019
© SHEE «Uzhhorod National University»
© Dushniy A., Makhmudov M., Strenacikova M.,
Ilnytskyi V., Zymomyrya I., 2019
© Posvit, 2019

ISBN 978-617-7401-47-5

Рекомендовано ректоратом Академії мистецтв у Банській Бистриці
(протокол № 6 від 24 червня 2019 року)

Рекомендовано Вченою радою Інституту Філософії
Національної академії наук Азербайджану
(протокол № 6 від 20 червня 2019 року)

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745
Ф 94

Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи / [редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг: Посвіт, 2019. – 372 с.

ISBN 978-617-7401-47-5

У збірнику опубліковані статті учасників IV-ї міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи». В матеріалах розкриваються питання філософії, педагогіки, психології, соціології, історії, культурології, мистецтвознавства, мовознавства і літературознавства, фізичного виховання та реабілітації, біології, екології та охорони навколишнього середовища, туризмознавства, краєзнавства, політології, юридичних, економічних й природничих наук.

Видання адресоване науковцям, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія:

Бойчук В. – викладач соціальної педагогіки вищої кваліфікаційної категорії ВНЗ «Білгород-Дністровське педагогічне училище» Одеської області (Україна); **Галунько В.** – доктор юридичних наук, професор (Україна); **Діді В.** – доктор наук, професор, ректор Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Давидов П.** – кандидат філософських наук, доцент (Україна); **Душний А.** – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти (Україна); **Зимомря І.** – доктор філологічних наук, професор (Україна); **Ільницький В.** – доктор історичних наук, професор (Україна); **Кузьменко Ю.** – доктор педагогічних наук, професор (Україна); **Мамедзаде І.** – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан); **Махмудов М.** – доктор філософії, провідний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан); **Мустафаєв А.** – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан); **Стреначікова М.** – доктор наук, доцент Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Стреначікова М.** – доктор філософії, викладач Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Тарієв А.** – головний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан).

Рецензенти:

Борисов В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методик навчання КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (Україна); **Буніятзаде Т.** – академік, дійсний член Національної академії наук Азербайджану.

© Академія мистецтв у Банській Бистриці, 2019
© Національна Академія Наук Азербайджану, 2019
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
© Душний А., Махмудов М., Стреначікова М.,
Ільницький В., Зимомря І., 2019

ISBN 978-617-7401-47-5

© Посвіт, 2019

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Голубнича-Шленчак Ю. Видання таборової газети «Український сурмач» вояками інтернованої Армії УНР у таборах Каліш та Щипіорно в Польщі (1922–1923 рр.).....	11
Гром М. Усні свідчення як джерело вивчення повсякдення населення Дрогобиччини у повоєнний період.....	13
Клименко М. Історіографія творчості Олександра Архипенка: джерела.....	14
Коваленко Н. Податкова політика держави в 1944–1951 рр. на Житомирщині.....	16
Романова О. Поведінка вовкулаків та відношення до них у східних слов'ян.....	18
Степура І. Політичні репресії на місцевому радіо в Росії 1936–1938 рр. (на прикладі Мурманського і Забайкальського радіокомітетів).....	19
Трофімук-Кирилова Т., Здрок Я. Ковельська повітова «Просвіта» імені Лесі Українки у боротьбі за збереження українських шкіл на Волині у середині 1920-х рр.....	22
Шкикавий В. Участь жіноцтва в українському визвольному русі Станиславівської округи ОУН (1945–1950-х рр.).....	24
Шніцер І. Діяльність Барнабіцької комісії 1963 року в Чехословаччині та її рішення.....	26

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Strenáčiková M. Music, interpretation and profession.....	28
Strenáčiková M. Music by Hildegard of Bingen in the XX–XXI centuries.....	30
Бойчук А. Фестивально-конкурсний рух як чинник формування естрадного співака.....	32
Братюк Н. Експресіоністичні тенденції 1960-х років у творчості Олега Мінька.....	33
Веретко Н. Дослідження стану основи стінопису в Кирилівській церкві реставраторами під керівництвом Калениченка Л.П. в повоєнний період.....	35
Гилюк Є., Сизоненко В. Бальний танець як засіб естетичного виховання дітей молодшого шкільного віку.....	36
Дидик Р. Нові видання для баяна-акордеона представників Львівської школи.....	38
Душний А., Пиц Б. «Perpetuum mobile – 2019» в соціумі інтеграційних процесів.....	40
Єднаковська-Попович К. Творчий внесок Петра Андрусіва в українську книжкову графіку.....	42
Коверза О. Аналіз українського джазового мистецтва в радянській періодизації (перша половина ХХ ст.).....	43
Корній Д., Підгурний І. Формування авторського стилю в сучасному мистецтві комп'ютерної графіки.....	45
Костирко С. Вокальні конкурси України в соціумі сьогодення.....	47
Костюк І. Макро- та мікромасштаби міфології: основні аспекти.....	49
Мухіна Л. Творча інтерпретація музичних творів у вокальному виконанні.....	51
Підгорбунський М. Шляхи розшифровки мелодики в старокиївських півчих збірниках.....	53
Романенкова Ю. «Синдром ловця пам'яті» как форма существования зрителя в современном музейном пространстве: от сопричастности к механическому коллекционированию образов.....	55
Салій В., Душний А. Деякі методи дитячого вокального розвитку (на прикладі методики Д. Огородникова).....	57

Сом-Сердюкова О. Педагогічні методики у скандинавському музейному просторі.....	59
Стефіна Н. До проблеми формування вокально-виконавської культури у майбутнього артиста-вокаліста: теоретичні аспекти.....	61
Ткачук І. Постмодерні маркери в живописі мистецького угруповання «Паризька комуна».....	63
Шафета В., Душний А. Деякі аспекти популяризації колективного народно-інструментального мистецтва на Львівщині за участі баяна-акордеона.....	64
Шийка П. Деякі різновиди популяризації естрадної музики України.....	66

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Баланович Т., Галатюк Ю. Розвиток навчально-пізнавальної діяльності у процесі навчання фізики в сучасній школі.....	68
Баяновська М. Формування духовно-морального начала шкільної молоді: на основі результатів педагогічного експерименту.....	70
Близнюк М., Михайленко В. Теоретичні і практичні аспекти карпатської школи в реалізації освіти для сталого розвитку.....	72
Бовдир О. Розвиток комунікативної культури майбутнього юриста: конфліктологічні аспекти.....	74
Бойчук В., Переходнюк І. Соціально педагогічні причини лихослів'я та його особливості прояву в шкільному віці.....	76
Бондаренко Н. Інноваційність як ресурс оновлення мовної освіти в Україні.....	78
Буданова Л., Торяник Л. The source of virtual learning english under the influence of globalization on education system.....	80
Вакулік К., Кирильчук І., Кирильчук Ю. Компетентнісний підхід в трудовій підготовці учнів як інноваційний процес.....	81
Васьківська Г. Алгоритмізація профільного навчання: дидактичний аспект.....	84
Ващенко Л. Питання використання завдань з біології в практичній ситуації.....	86
Виштак О. Впровадження технологічного підходу у виховну діяльність освітнього закладу.....	88
Галасвська Л. Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів ліцею на уроках української мови.....	90
Галатюк Т., Галатюк М. Реалізація експериментального методу пізнання у вивченні природничих предметів.....	92
Гинда О. Ознайомлення учнів початкової школи з творчістю сучасних українських дитячих письменників.....	94
Гривко А. Дослідження емотивно-оцінного ставлення учнів до різних форм тестових завдань із української мови.....	96
Данилюк В. Комунікативна спрямованість вивчення іноземної мови студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа».....	98
Дефорж Г. М. В. Павлова та її роль, як педагога-науковця у проведеному фундаментальних досліджень з палеозоології.....	99
Долгушева О. «Culinary Recipes in EFL Teaching».....	102
Дрозіч І. Контроль в умовах дуальної форми здобуття освіти.....	104
Звягіна Л. Формування ціннісного ставлення школярів до держави і суспільства.....	106
Іванченко Є. До питання застосування технологій STEM-освіти до професійної підготовки майбутніх економістів.....	107

Калаш О. Використання інноваційних технологій для формування творчої особистості на уроках математики.....	109
Калініченко Н. Підготовка майбутніх учителів природничих наук як соціально-педагогічна проблема.....	110
Кизенко В. Соціально-педагогічні детермінанти формування та реалізації варіативної компоненти змісту профільного навчання.....	112
Козубовська І., Шелевер О. Деякі особливості превентивної роботи з молодшими школярами в інтернатних закладах.....	114
Козубовський Р., Іваничко І. Формування міжкультурної толерантності вітчизняних фахівців в сучасних умовах розвитку суспільства.....	116
Косячук С. Атракція соціально спрямованих педагогічних технологій профільного навчання: інтеракційний аспект.....	118
Кравець О. Problem-Situation Teaching of Foreign Language for Specific Purposes at Higher Educational Establishment.....	120
Кравчук О. На шляху до компетентнісних результатів у профільному навчанні за еколого-економічним спрямуванням.....	122
Kubrak L. It technologies in the educational process.....	124
Кукліна І. Національний музей просто неба: питання етновиховання і виклики часу.....	125
Кулепестіна В. Інтерактивні методи навчання історії Стародавньої Греції.....	127
Lisinchuk A. The Principles of Communicative Teaching and their Actualization in Online Learning Platforms.....	129
Макар Л. Особливості соціальної роботи в установах виконання покарань.....	130
Малежик П. Вимоги до технічної підготовки ІТ-фахівців в контексті сучасних тенденцій інформатизації.....	132
Мащенко О. Підготовка майбутніх учителів географії до забезпечення мотиваційного компоненту вивчення школярами фізико-географічних знань.....	134
Мордовцева Н. Базові педагогічні технології в системі професійної підготовки філолога.....	136
Орлова Н. Педагогічна доцільність впровадження паритетного формувального оцінювання ефективності навчальної діяльності студентів.....	138
Павленко І., Цап В. Кейс – технологія як засіб формування пізнавальної активності молодших школярів.....	139
Павленко І., Мітсва Ю. Формування міжпредметних компетентностей у процесі тематичного навчання Нової української школи.....	141
Пата П. Актуальність формування цифрової компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей.....	143
Патласнко В. Використання різних засобів та методів активізації пізнавальної діяльності на уроках фізичної культури.....	145
Пугач С. Особливості формування правової компетентності фахівців з обліку та оподаткування.....	147
Свірідюк О. До питання впровадження технологій STEM-освіти у професійній підготовці майбутніх офіцерів.....	149
Семенова Л. The Principles of Writing Scientific Publication (Articles and Thesis) in English.....	151
Слюсаренко Н. Модернізація освітніх процесів як чинник соціально-економічного розвитку країни.....	152
Тарасенкова Н. Особливості організації навчання геометрії в умовах запровадження компетентнісного підходу.....	153

Токарська О. Формування інформатичних компетентностей учнів основної школи на уроках інформатики засобами ІКТ.....	154
Трубін М. Семантика в основі методів сучасного викладання електротехнічних дисциплін.....	156
Трубін М. Формування компетентності особистісного самовдосконалення у майбутніх фахівців з автоматизації та приладобудування.....	157
Харламова Л., Олійник Ю. Задачі як засіб реалізації міжпредметних зв'язків у фаховій підготовці техніків-програмістів.....	159
Чосік Л. Важливий чинник підготовки майбутніх вчителів початкових класів до роботи з підручником математики.....	161
Чумак Л. Шляхи реалізації ідей амерологічної педагогіки.....	163
Швець У. Реалізація принципів наступності й перспективності в роботі з розвитку мовлення першокласників.....	166
Шелестова Л. Педагогічні технології розвитку творчих здібностей учнів старших класів в умовах профільної освіти.....	167
Шеплякова І. Теоретичні аспекти застосування навчальної супервізії в професійній підготовці майбутніх соціальних працівників.....	169
Яценко Т. Культурологічний підхід у системі сучасної шкільної літературної освіти: аспекти реалізації.....	171

ФІЛОЛОГІЯ

Беценко Т. Фольклор як джерело сучасного українського поетичного мовотворення.....	174
Братченко Г. Філософська лірика Ліни Костенко.....	175
Влукова К. The model of introduction a distance education elements into students self-study process (on the basis of «English in proficiency» distance learning course).....	178
Гладкова Р., Савченко О. Отличительные особенности развития украинской фразеологии.....	179
Дацька Т., Грицюк Н. Походження слів рубрики “Word of the Day” (на матеріалі англійських онлайн-словників Merriam-Webster Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English та Oxford Learner’s Advanced Dictionary).....	182
Дацька Т., Стороженко С. Навчання пунктуації англійської мови у старшій школі: стан питання.....	185
Добровольська О. Специфіка факторів мовної ситуації середньоанглійської мови.....	186
Донець П. Специфіка вираження трансгуманізму у циклі М. І. Кідрука «Бот» (лексико-стилістичний аспект).....	187
Донік О. Порівняльні сполучники як засоби вираження порівняльних семантико-синтаксичних відношень.....	189
Зевако В. Мікроареали акання на території східнополіських говірок Новгород-Сіверського району.....	190
Зимомря І., Дорюфтей О. Австрійська періодика та її посередницька роль у контексті зв'язків Івана Франка з німецькомовним простором.....	192
Зимомря М., Зимомря О. Переклади Юрія Шкробинця як чинник міжкультурного діалогу.....	194
Катюжинська А. Ідеї волі, честі й гідності як вияв національної ідентичності в поезії епохи Раннього Бароко.....	196

Квіцинська В. Проблема сприйняття особистості в оповіданні Михайла Жука «Мені казали: «Ще молодий!».....	199
Ковалишин К. Функціональність авторських малюнків.....	201
Козлова О. Постать І. Нечуй-Левицького у літературному процесі другої половини XIX століття.....	203
Левченко Т., Чубань Т. Значення мовного етикету.....	204
Ледняк Г. Своєрідність творчого методу Оскара Уайльда-драматурга.....	206
Litak A. Pure Versus Mass Literature in the Early 21 st Century.....	207
Луньова Т. Концептуальна метафора в мистецтвознавчому есе Джуліана Барнса про Жоржа Брака.....	209
Макухіна С. Психологічні аспекти подолання бар'єрів спілкування з носіями мови.....	212
Мандзюк Р. Самобутність концептуально-образної художньої світобудови в творчості авторів «південної школи».....	213
Манько А. Концептуальний образ Донбасу в ідістилі Івана Низового.....	214
Осадча С. Навчання діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах навчально-виховного процесу.....	217
Рошко С. Структура та функціонально-семантичне навантаження порівнянь фразеологізмів як компонентів складних речень.....	219
Снісаренко І., Дрозд О. Особливості функціонування екзистенційних there-конструкцій у сучасній англійській мові (на матеріалі текстів екологічної тематики).....	221
Соловцова І., Якименко О. Жанрова специфіка «Зозулі» Андре Моруа.....	223
Солодкіна М. Популяризація літературних творів та процесу читання аудіальними засобами масової інформації.....	226
Стрільцова Д. Міфічні образи в романі Юрія Винничука «Аптекарь».....	227
Тупченко В. Роль міжкультурної комунікації у формуванні комунікативної компетенції студентів.....	229
Юлдашева Л. Онімна палітра сучасних фантастичних творів для дітей та юнацтва.....	231

КРАЄЗНАВСТВО. ТУРИЗМОЗНАВСТВО. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Агалаков В., Присяжна М. Плавання як розвиток і здоров'я студентської молоді в ЗВО.....	233
Антипюк О., Качаровський Р., Чижевська Л., Карпюк З. Історико-культурні туристично-рекреаційні ресурси прикордонних з Білоруссю об'єднаних територіальних громад Волинської області.....	240
Балушка Л., Флуд О., Кмицяк М., Стельмах Ю., Ракомін Ю. Рівень фізичної підготовленості курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ.....	242
Каковкіна О., Пасько В. Формування мотивації до занять фізичною культурою студентів на основі застосування квест-програм.....	245
Качаровський Р., Єрмо І., Чир Н. Об'єкти туристичної інфраструктури поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта» в прикордонних об'єднаних територіальних громадах Волинської області.....	247
Кисельов Ю., Кисельова О., Сопов Д. Перспективи інвестиційної привабливості агроландшафтів Луганської області.....	250
Кривенкова Р., Утцюська Т. Особливості туристичного потенціалу та туристичних ресурсів Іспанії та ФРН.....	252
Леонтьєва І., Леонтьєв О. Здоров'я як найвища соціальна цінність.....	254

Мадяр-Фазекаш Е., Степчук Н. Туризм як одна з найбільш ефективних форм організації оздоровлення і фізичного виховання.....	257
Мірзодасва Т. Застосування інструментів SMM в туризмі.....	258
Чеплюк А., Веселовський А., Сенюх С.-І. Аеробіка як засіб фізичного виховання студентів у ВЗО.....	261
Чир Н., Чижевська Л., Карпюк З., Качаровський Р. Об'єкти природно-заповідного фонду прикордонних об'єднаних територіальних громад як важливий елемент туристичної галузі Волинської області.....	262

СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Абасова А. А. кызы. Анализ производственных фондов в нефтегазовой промышленности.....	266
Баюра В. Структура виробничого комплексу промислового регіону і вплив на неї науково-технічного прогресу.....	268
Болотна А. Напрямки перейняття досвіду зарубіжних країн в організації соціально-педагогічного та психологічного супроводу батьків, що виховують неповнолітніх, які мають проблеми із законом.....	269
Боровікова-Абажер О. До проблеми взаємодії філософії і теології.....	271
Гадирова Н. Миссии международных организаций в области науки, образования и культуры.....	272
Галушко В. Адміністративна відповідальність в системі адміністративного примусу та юридичної відповідальності.....	274
Горбан І. Психологічні особливості учово-професійної самореалізації майбутніх педагогів в умовах криз професійного навчання.....	276
Городецький О. Іноземець та особа без громадянства як учасник адміністративних справ щодо надання статусу біженця.....	278
Демченко А., Давидов П. Правові проблеми хоспісної та паліативної допомоги в Україні.....	280
Демченко В., Голова А. Вибори лідера держави: сучасні реалії та тенденції.....	283
Заїкіна Г. Пізнавальний статус учнів як критерій прогнозування успішності навчання.....	284
Зимомря О. Інтеграційна взаємодія національних економік як вища форма міжнародних економічних зв'язків країн Західної Європи.....	286
Клебан В., Давидов П. Особливості правовідносин між працівниками акушерсько-гінекологічної служби та пацієнтами.....	288
Кузьменко Ю., Бондар В. Адміністративно-правовий механізм регулювання банківської діяльності в Україні.....	290
Махмудов М., Багірова Ф. Роль женщин в эволюционном развитии общества.....	292
Мустафаева Н. Место и роль идеи толерантности в развитии национальных культур.....	295
Назарова Х. Nəzərova X. Türk dastanlarında ailə münasibətlərinin təsviri (Описание семейных отношений в турецких эпосах).....	297
Огар А. Використання хмарних технологій в готельно-ресторанному бізнесі.....	299
Пащук Т. Шляхи поліпшення фінансового стану підприємств.....	300
Попова Д. Менеджмент на міжнародних ринках на основі поставлених цілей.....	302
Придатко Ю. Стратегічний управлінський облік.....	303

Садыглы Г.Г. Политическая система и основные направления внешней политики Катар.....	305
Солтанов И. Социально-философский анализ категории «свобода».....	309
Туцканюк Н. Проблеми фінансового забезпечення старту підприємницької діяльності.....	312
Усатенко В. Порушення під час застосування примусових поліцейських засобів: аналіз судової практики.....	313
Шніцер М. Метафора в комунікативній парадигмі сучасності.....	315
Щока С. Дослідження органів державного ринку регулювання цінних паперів.....	317
Эфендиева К. Р. г. (Əfəndiyeva K. R. qızı). Проблемы актуализации медико-социальных отношений в истории общественно-философской мысли Азербайджана.....	319

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

Грод І. Огляд освітніх ресурсів з математики в українському сегменті веб-простору.....	322
Дегтяренко Т., Коджебаш В. Антропогенетика розвитку в контексті стереогенетики.....	325
Зайцева І. Комахи – філофаги <i>Quercus robur</i> L. в урбоценозах м. Дніпро.....	327
Калиниченко І. Конституційно-типологічна оцінка функціонально-резервних можливостей організму підлітків 15 – 17 років.....	329
Ковтун-Водяницька С. Значення фенології рослин в інтродукційному процесі за сучасних змін клімату.....	331
Колесник А. Оцінка морфологічного розвитку дітей.....	333
Латіна Г. Фізіологічні маркери в діагностиці професійного вигорання педагогів закладів загальної середньої освіти.....	335
Листопад В., Зінкевич О., Мазур О. Про розв'язання задач з параметрами на ЗНО.....	337
Мельник В., Джуло О. Кліщовий бореліоз в Рівненській області.....	339
Мельник В., Ступак М. <i>Ascaris Lumbricoides</i> – збудник антропоозного гельмінтозу людини.....	342
Пецольд А., Пилипчук К., Лаврентьєва К., Скляр Т. Вплив концентрацій глюкози на ріст і фосфатмобілізувальну активність <i>Pseudomonas putida</i>	344
Поручинська Т., Черниш О. Розумова продуктивність та лабільність нервових процесів у підлітків з різною структурою темпераменту.....	346
Приймак В. Оцінка екологічної свідомості міського населення.....	348
Свєтнікова О., Колісник С., Винник О., Колісник О. Реакційна здатність ізопропілових естерів N-[(2-оксоіндолін-3-іліден)-2-оксіяцетил] амінокислот.....	349
Скляр Т., Білоцерківська О., Лаврентьєва К., Комишан Ю. Комбінована дія цефтріаксону та офлоксацину відносно умовно-патогенних штамів <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	352
Скляр Т., Курагіна Н., Вікулін Є. Плазмідні профілі полірезистентних штамів кишкової палички.....	354
Скляр Т., Рудас О., Лаврентьєва К., Фролова А. Комбінована дія декасану з антибіотиками відносно штамів <i>Escherichia coli</i>	355
Toryanik E. The influence of environmental factors on pregnancy dealt with allergies.....	357
Шамро О. Мікологічні хвороби ячменю ярого за вирощування в умовах Тернопільської області.....	359
Довідка про авторів	361

Література:

1. Балакірова С., Павленко В. Інформаційна компетентність управління в контексті «культури реальної віртуальності» // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – К.: Центр навчальної літератури. 2012. – Вип. 1. – С. 7–10.
2. Богачик М. Формування інформаційної компетентності старшокласників загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
3. Головань М. Інформаційна компетентність: сутність, структура та становлення. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах: наук.-метод. журнал. – 2011. – № 4. – С. 62–63.
4. Карпова Л. Компетентнісна модель: від ідеї до освітньої програми // Педагогіка. – 2003. – № 10. – С. 24–27.
5. Пометун О. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [за заг. ред. О. В. Овчарук]. – К.: К. І. С., 2012. – С. 15–24.
6. Равен Дж. Компетентность в современном обществе: выявление, развитие и реализация. пер. с англ. – М.: «Когито-Центр», 2002. – 396 с.

Тарас ГАЛАТЮК, Михайло ГАЛАТЮК

(Рівне, Україна)

РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МЕТОДУ ПІЗНАННЯ У ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ

У нормативних документах, які регламентують навчальний процес в загальноосвітній школі [3], важливе місце приділяється методологічним знанням. Це зумовлює актуальність пошуку нових ефективних підходів, засобів і технологій ознайомлення учнів з емпіричними і теоретичними методами наукового пізнання.

Як свідчить практика, у вивченні природничих предметів, зокрема фізики, важливе місце належить експериментальному методу пізнання. Особливо, якщо розглядати цю проблему в контексті діяльнісної теорії навчання, тобто з точки зору моделювання і реалізації відповідної навчально-пізнавальної діяльності.

Актуальним засобом проблемно-змістового забезпечення такої діяльності є навчальні експериментальні задачі, які були запроваджені у навчальний процес професором В. Зіббертом ще у 20-х роках минулого століття. Він вперше ввів поняття експериментальних задач з розвитком змісту, які назвав «живими задачами» [4].

Щодо означення поняття «експериментальна задача», то в методичній літературі існує декілька досить близьких формулювань. Але більшість з них розвивають поняття експериментальної задачі, яке в свій час було запропоноване С. Мошковим, а саме: «експериментальними задачами прийнято називати задачі, для яких експеримент служить: або засобом встановлення, вимірювання, визначення фізичних величин, необхідних для її розв'язку, або дає вирішальну відповідь на поставлене в задачі запитання, або є засобом перевірки виконаних згідно умови розрахунків» [5].

У процесі розв'язування експериментальних задач учні отримують можливість завдяки організації активної пізнавальної діяльності досліджувати конкретні матеріальні об'єкти і явища, здобувати нові знання, розвивати експериментальні уміння і навички, засвоювати досвід експериментування, знайомитися з експериментальним методом наукового пізнання. Розв'язування експериментальних задач сприяє також формуванню стійкого переконання у тому, що знання потрібні для того, щоб їх застосовувати на практиці.

Практика свідчить, що експериментальні задачі вимагають значного ресурсу навчального часу на їх підготовку і організацію розв'язку. Адже аналізуючи зміст експериментальної задачі, учні з'ясовують не тільки суть процесу, про який йдеться в задачі, і якими законами він описується, а й те, які саме величини треба визначити і в який спосіб, які потрібно поставити для цього досліди і як провести необхідні вимірювання. Крім того, впровадження у навчальний процес експериментальних задач передбачає наявність в учнів достатньо розвинутих практичних умінь і навичок.

Але, як уже зазначалося, експериментальні задачі є лише засобом реалізації експериментального методу у навчальному процесі. Для глибокого ознайомлення учнів з цим методом необхідно залучати їх до відповідної навчально-пізнавальної діяльності, процес і процедура якої передбачають виконання учнями відповідних розумових і практичних дій. Ці дії мають сприяти розвитку і формуванню експериментальних умінь і навичок, а також засвоєнню відповідних методологічних знань [1; 2].

Така навчально-пізнавальна діяльність є предметом педагогічного проектування. Для технологічного вирішення цієї проблеми необхідні певні технологічні інваріанти, тобто узагальнені моделі, які б слугували для вчителя орієнтувальною основою. Нижче ми пропонуємо таку узагальнену модель.

Узагальнена модель навчально-пізнавальної діяльності на основі розв'язування експериментальної задачі передбачає такі етапи:

1. *Постановка проблеми у вигляді експериментальної задачі.* На цьому етапі, який є одним із творчих, визначається об'єкт і предмет експериментального дослідження, а також мета і завдання навчально-пізнавальної діяльності.

2. *Розробка теоретичної моделі розв'язку експериментальної задачі.* Тут, як правило, розробляється фізична модель явища, яке є об'єктом дослідження, а також його математична модель у вигляді робочої формули.

3. *Розробка моделі експерименту.* Полягає у визначенні об'єкта спостереження, обладнання, необхідного для складання експериментальної установки і виконання експерименту, засобів і способів фіксації результатів. На цьому етапі також визначається процедура навчального дослідження, розробляється план виконання експерименту.

4. *Виконання експерименту.* Етап практичної реалізації моделі експерименту, тобто виконання досліду на основі розробленої моделі, в результаті якого формуються практичні уміння і навички учня.

5. *Аналіз і інтерпретація результатів експерименту.* Є заключним етапом, на якому перевіряється відповідність отриманих результатів вимогам поставленої задачі. Формуються висновки, запитання і нові проблеми, що логічно випливають із отриманих результатів.

Окремо зупинимося зупинитися на другому етапі розв'язання експериментальної задачі – розробці теоретичної моделі. Цей етап є одним із самих креативних. На цьому етапі, як правило, розв'язується теоретична задача. Як бачимо, тут відбувається поєднання теоретичного і емпіричного у процесі розв'язання експериментальної задачі, а також реалізується положення про те, що розв'язок будь-якої задачі є послідовністю розв'язування низки підзадач. Розвиваючи цю думку, ми пропонуємо, в ході реалізації цього етапу, задавати учням допоміжні теоретичні задачі. Ці задачі виконують евристичну функцію, вони виводять учнів на правильний розв'язок основної задачі. Таким чином, реалізується механізм опосередкованого керування пізнавальною діяльністю.

Узагальнюючи і підсумовуючи викладене, зазначимо, що експериментальні задачі є потужним і дієвим засобом реалізації експериментального методу у навчанні фізики. Їхні дидактичні функції досить різноманітні. Експериментальні задачі застосовуються для розвитку творчих здібностей учнів, формуванню методологічних знань, на основі поєднання теоретичного й емпіричного в організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. І головне, вони є засобом проєк-

тування і організації навчальної експериментальної діяльності. Зауважимо також, що експериментальні задачі можуть використовуватися на будь-якому етапі уроку, як під час вивчення нового матеріалу, так і на етапі закріплення і систематизації знань. У процесі їх розв'язування відбувається засвоєння нових понять та законів.

Неабияке зацікавлення учнів викликає розв'язування експериментальних задач удома, що сприяє індивідуалізації навчання. Розв'язувати експериментальні задачі доцільно на уроках різних типів. Місце їх у кожному конкретному випадку визначається логікою структури уроку і його дидактичними цілями.

Складніші експериментальні задачі можна використовувати в контексті робіт фізичного практикуму, а також в позаурочній роботі: на заняттях фізичного гуртка, та в індивідуальній роботі з обдарованими учнями.

Окремо слід відмітити можливості експериментальних задач для моделювання творчих лабораторних робіт. Як показало наше дослідження, ця функція експериментальних задач, а саме як засобу проблемно-змістового забезпечення ще не до кінця розкрита і буде предметом подальшого нашого дослідження.

Література:

1. Галатюк Т., Галатюк Ю. Формування методологічної культури учнів у процесі розв'язування творчих фізичних задач // Фізико-математична освіта: науковий журнал. – 2017. – Вип. 2 (12). – С. 51–56.
2. Галатюк Т., Галатюк Ю. Емпіричні методи наукового пізнання у формуванні методологічної культури учнів при навчанні фізики // Фізико-математична освіта: науковий журнал. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. – Вип. 2 (16). – С. 30–34.
3. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>
4. Зибер В. Живые задачи по физике. Методические искания. – Ленинград: Образование, 1925. – Вип. 1. – 148 с.
5. Мошков С. Экспериментальные задачи по физике. – Ленинград: Учпедгиз, 1955. – 204 с.

Оксана ГИНДА
(Дрогобич, Україна)

ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ТВОРЧІСТЮ СУЧАСНИХ ДІТЯЧИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Важко переоцінити роль читання в становленні мовної особистості молодшого школяра. Окрім звичаєних позитивних впливів (здобуття знань, розвиток мовленнєвих умінь, формування морально-етичних навичок, розвиток творчих здібностей), читання також сприяє покращенню пам'яті та концентрації, інтелектуальному збагаченню учнів, зародженню навичок критичного мислення, розвитку емпатії й уваги, ознайомленню з довідками і здобуттю досвіду. Однак усе перелічене вимагає не просто автоматичного читання, а цікавого, захопливого, сучасного. Тож програми для початкової школи осучаснили коло читання, ввівши імена сучасних дитячих письменників [3]. Зокрема учні знайомляться з творами Івана Андрусяка, Лесі Вороніної, Василя Голобородька, Івана Малковича, Зірки Мензатюк, Лариси Ніцой, Наталки Поклад, Володимира Сенцовського, Ганни Чубач, Марії Чумарної та ін. [4]. Однак варто заохочувати учнів і до читання інших творів, але головною умовою цього є цікаві, захопливі історії, доступно викладені в дитячому форматі. Таке читання не тільки сприятиме мовленнєвому та інтелектуальному збагаченню учнів, але урізноманітнить їхнє дозвілля, відірве від гаджетів, внесе неординарні теми в дитяче спілкування. Дитячі інформаційні портали, проаналізувавши творчість сучасних українських дитячих письменників, укладають кращу десятку. Скажімо, за версією KinderBook – це Тату-

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCHES: CONTEMPORARY SCIENTIFIC
AND PRACTICAL SOLUTIONS AND APPROACHES.**

INTERDISCIPLINARY PROSPECTS

Edited by:

A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra

---

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ.**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

За редакцією:

А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомя

Макетування та верстка – Віталій Коваль

Дизайн обкладинки – Олег Лазебний

*Редакція не завжди поділяє думки авторів, за зміст, достовірність
інформації та точність цитувань відповідальності не несе.
При передруці статей посилання на збірник є обов'язковим.*

Здано до набору 17.06.2019 р. Підписано до друку 25.06.2019 р.

Гарнітура Times. Формат 60x84 1/16.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 21,6. Зам. № 983

Наклад 300 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виговітників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Друк ПП «П'ОСВІТ»

Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна

тел. факс (03244) 2-23-35, тел.: 3-38-50, 2-23-76.

E-mail: posvitdruk@gmail.com